

L I S T E R U N D E
Lørdag 21. april 1945

Formaliteter og realitet.

Fra "Bulletinen".

Fra Sverige kommer det melding om at Kgl. Maj. har avslått å holde to farlige norske gestapo-agenter internert. To piker er blitt satt på fri fot trass i norske myndigheters opplysning om at deres frigivelse betyr en alvorlig fare for den norske hjemmefront.

Pikene ble av hensynslose gestapofolk trukket inn i et vilt svireliv og forvandlet til tøser og angivere. De ble fullstendig viljeløse redskaper i hendene på byens gestatosjef og hans assistent. De utszionerte i hemmelighet sien landsmann for å kunne meddele resultatene til sine nye "selskapsvenner", og de kamuflerte sin virksomhet så godt at hjemmefronten først etter en tids forløp ble klar over deres stilling.

Angiveres straff er døden. Å uskadeliggjøre en angiver på annen måte medfører en stor risiko for den som må utføre arbeidet. Allikevel ble det besluttet ikke å sette dødsdommen over de to piker i verk, men ta dem til fange og føre dem til Sverige for at de kunne bli internert der til krigen var slutt. Planen ble utført, og pikene overleva til de svenske myndigheter med anmodning om internering. Svenskene internerte dem, prøvet deres sak og satte dem så på fri fot. Jentene bedyret sin uskyld, og deres ord ble tillagt større bravikkraft enn de norske myndigheters utsagn. No står det Gestapo fritt å narrne seg jentene igjen og få opplysnings om deres siste opplevelser her til lands og dessuten rapporter om det de snapper opp om norske forhold fra kilder i Sverige.

Den svenske regjering synes ikke å skjonne at Gestapo er Norges farligste fiende. Den skjønner ikke ut de to pikene og deres likesinnede på fri fot i Sverige betyr at menn etter mann på den norske hjemmefronten blir arrestert, pint eller skutt. Den skjønner det ikke trass i at norske myndigheter forteller den det. Det er om mulig farligere å snakke om hemmelige ting i Sverige enn i Norge. Gestapo arbeider lettere der. Dets egarter er trygge.

Sveriges standpunkt i denne saken er diktert av hensynet til humanitet og rettssikkerhet. Men skjønner da ikke den svenske regjering at den ved denne holdning yter rettssikkerhetens verste fiender i Norge de største tjenester? Sejbærer ikke regjeringen at det var i humanitetens navn pikene ikke ble skutt, men under stor risiko ført til Sverige for å bli internert? Skjønner ikke regjeringen at den ved sin holdning tvinger igjennom likvideringer i Norge som i enkelte tilfelle kunne ha vært unngått om Sverige hadde ytet oss en aldri så liten hjelp med å oppbevare forbryterne trygt til krigen er over?

-Sjeldt "Bulletinen". For vår egen regning vil vi tilføre at svenske og deres regjering burde forstå at en slik "liter" effekt kan

koste oss mere i menneskelige lidelser og tapte menneskeliv enn svenskehjelp for 50 mill. kr. kan klare å oppveie. Vi er i krig, vi kjerner de ubomhørige "lover" tyskerne har gitt for krigføringen og når vi bør den svenske regjeringen forstå en ting for oss, så må den ikke komme trækkende ned humanitære, nordiske lover, men innse at dette er en affære den ikke kan bedømme på egen hånd og handle deretter. Tidligere i krigen var sammeleg den svenske regjeringen ikke redd for å la nordmann sitte internert i lange tider uten at noen hadde noe som helst si på dem. I dag vil den svenske regjeringen ikke holde etpar piker internert i noen få mineder av redsel for å begå et justismord. Og dette tiltross for at den svenske regjeringen vet at det er mord på gode nordmenn å slippe pikene ut dersom de virkelig er skyldige.

Vår stilling idag.

Det anses nå for temmelig sikert at Henrik Rogstad skal bli Marthinsens etterfølger som sjef for statspolitiet. Det påstas at han kommer til Oslo omkring den 20., og at han skal tiltre sin stilling omkring d.m. Av sikkerhetshensyn skal han bo på Skaugum, blir det også fortalt.

Ja, vi tror det så gjerne. Mindre kan ikke godt gjøre det for denne undermålen som har klart i skape seg ry som Norges krigsforsbryter nr. 1.

Utnævnelsen av Rogstad skal vel formodentlig være en advarsel til den norske hjemmefronten. Ja, vi skal også vite å ta det som et varsel, men ikke på den måten nasistene håper. Vi akter ikke å innstille vår virksomhet og la oss føre til slakterbenken uten protest. Vi vet nærlig at det er det Rogstad ønsker. Han har offentlig uttalt at det ikke skal bli noen jøssinger igjen som kan fryde seg over hans og hans gelikers nederlag. De skal han klare å utrydde på forhånd.

Utnævnelsen av Rogstad er / hvis den er riktig - et varsel som hjemmefronten må ta hensyn til. Den er nærlig et varsel om at de ledende norske og tyske nasikretsene her heime akter å følge desperasjonslinjen. Vi kan vente massmord fra den kanten og vi kan vente de mest vanvittige tiltak i retning av terroriseringa av det norske folket. Rogstad er ikke så farlig som Martinsen. Vertil er han for dum. Trønderne mener at den beste straffen en kunne gi ham var å tvingenham til å ta artium. - Men han vil sikkert bruke sin maktposisjon til de mest overraskende brutale påfund. Derfor må vi alle være på vakt. Vi må ikke lu oss provosere til noe, men heller ikke la oss skremme,

Mobilisering av quislinger. (forts. fra forrige nr.)

Mobiliseringskjema 4 inneholder bl.a. en kvittering fra hindmannen for våpen og ammunisjon som han har fått utlevert, DEN NORSKE BORGER SOM BÆRER VAPEN MOT EN NORSK ELLER ALLIERT SOLDAT, ER BJEFALLT TIL DØDSSTRAFF.

Mobiliseringskjema 5 (Alarmforskrift) foreskriver at de mobiliserte skal bare forbund med påskriften "Deutschens Wehrmacht" og nytte samme rettigheter og plikter som andre soldatmenn under SS kommando.

DEM AUKJINNELIGE PÅSKR. SOLDAT BLIR KRIGSFANGE. DEM NORSKE UNDERSAFT SOM TRER INN I FIENDENS KRIKSMAUT, ER UJFMÅLTEN TIL DØDSSTRAFF.

I forbinnelse med disse mobiliseringsordrene kan vi opplyse følgende: Av 100-110 innkalte NS til våpenøvelser på Bistad i Vang møtte bare 57. Da resten skulle hentes, visste det seg at mange hadde stukket seg vekk. Enkelte av de som var hentet, nektes å trekke i uniform. De ble imidlertid innlåst i depotet for uniformer og fikk ikke mat før uniformene var på.

Alle NS-medlemmer som ønsker å unngå dødsstraff, må unndra seg mobiliseringsordrene. De har to utveger åpne - å holde seg skjult eller å ruske til Sverige. Men våre hjemmekontrollfolk må ikke utsette seg selv og våre organisasjoner for noen unødig fare ved å løse nysjep til disse NS-taktene.

Nynettene fra London 20/4 kl. 18.30.

Vestfronten. Den viktigste franskykking foregår for øyeblikket på nordavsnittet der Montgomerys styrker står 1 km. fra Herburg, en av Hamburgs forsteder. Forevrig skridt slaget om det nedre løp av Elben hurtig fram. Kanadierne har rømt 3/4 av Nederland for tyskere og går mot Utrecht. I Sachsen er motstanden vest for Jütsden blitt svakere etter at Leipzig og Halle igjør ble inntatt. I Nürnberg holder tyskerne bare 1 km.² av byens sentrum. Amerikanerne står 107 km. fra München. Amerikanske tropper har på fått utlevert fot grafier av russiske tanks og fått ordre om å være forsiktig med beskytningen. Russiske, britiske og amerikanske taktiske flystyrker opererer nå sammen. Fra Bayreuth har amerikanerne rykket fram 23 km. mot Tsjekkoslovakia over en 50 km. bred front. Bruhøft vest for Berlin er forsterket, og taktiske flystyrker angrep jernbanen 15-20 km. fra byen.

Flyen. Mange bombefly engasjer idag jernbanen mellom München og Praha. Britiske bombefly engrep for 2. gang på 24 timer Holland, bl.a. med 5.0 tons bomber.

Ostfronten. I 3 dager er det utsatt av sjefen for de sovjetiske styrker i øst ble det meddelt at det var opprettet bruhoeder over Oder ved Rastadt og over Neisse. Forst er tatt

av russiske styrker og Rostenburg av polske styrker. Russernes meldinger er meget beskjedne, mens militære målmann i Berlin innsender dype innhugg og uttaler at slaget om Berlin er ingleddet. Fortsatt russisk framgang mot Litzow/Moravská Ostrava.

Italia. Forts. Nysjepene er avbrutt, og allierte styrker står 19 km. fra Ferrara. God framgang mot Bologna fra øst, øst-vest og øst-vest. Washington. De Forente Stater har avsluttet en ny anmodning fra Stalin om at de provisoriske polske myndigheter i Warszawa skulle bli representert på San Francisco-konferansen. Det vil nå bli forsøksdeltet en ny polsk regjering. Den engelske og amerikanske representant i den komite som skulle godkjenne en ny polsk regjering, forkundar i Washington. Den russiske, Molotov, ventes om et par dag Tyskland. Etter anmodning fra Eisenhower reiste i dag en delegasjon på 10 parlamentsmedlemmer til Tyskland for å inspirere koncentrasjonsleirer. Den britiske presse inneholder detaljerte skildringer fra de befriede koncentrasjonsleirer. Buchenwald ved Weimar var beliggende på en og besto av en rekke trøytter. Normalt var belagget 80.000 fanger, men da den 5. april kom dit, var det bare 21.000 fanger igjen. Av SS-offiserernes dødslister blir en nøyaktig opplysning om antallet døde. Tallene for årets første måneder var: januar 6477, februar 5614, mars 5479, og de første dagene av april 915.

I en trøytte som var 30 m. lang og 10 m. bredde var det bodd opp til 1043 mann. Rasjonene var meget knappe, og folk der fremdeles levde mistetelse og av sykdommer. Det er sent lagret til leiren. Det forekom at medfuglen lot slike døde kamerater bli liggende i koyer for å få deres rasjoner.

I leiren var det bl.a. 900 forløreløse barn som stod som saub, ganske nærmest. De gode av fangene hadde det meget varmt enn dette. Det forekom ofte massenedsiktning, skjedes bl.a. i mai/juni 1944 12.500 jøfer drept. I oktober 1941 ble 7.000 russere skutt i stiller der Thälmann ble skutt ifjer først. Leiren hadde krematorium der det var dødeselje i krylleren. I celleveggene var det kroker 1 m. i gulvet der ofrene ble hengt. De amerikanerne kom fram, fant de hauger av råtnet lik, angivelig p.g.a. hullmangel.

Bompaseys styrker befriðe en leir i nærheten av Bremen. En av hans sanitetsoffiserer har gitt en beskrivelse derfra. Han beretter bl.a. om en mellom 20 og 25 m. lang, 10 m. bred og 1,5 m. høy haug av nakne kroppelik som lå til at barna også kunne se dem. I leiren fantes det mensesketing. Det var gjennomsnittlig 15 fødsler daglig. Fangene fikk ikke noe var og vasket seg i gruten av surrosétkaffen. Til all elendigheten sørget medfuglene for at barna fikk mere mat enn de skulle ha. Slikser en av hovedhjørnestasjonene ut i den nye verden nasistene skulle skape,